

Beslutning: Økonomiske dispositioner ift. tiltag vedr. kommunernes økonomi i lyset af COVID-19

Sagsnr. i ESDH: 20/4565

Beslutningskompetence: Økonomiudvalget

Beslutningstema

Økonomiudvalget skal beslutte og over for byrådet anbefale, hvilke økonomiske tiltag, der skal iværksættes i Furesø på baggrund af delaftalen mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi i lyset af COVID-19.

Sagsfremstilling

KL og regeringen indgik den 26. marts delaftale om 'Tiltag vedr. kommunernes økonomi i lyset af COVID-19'. Aftalen er en del af den løbende dialog mellem regeringen og KL frem mod en samlet aftale om kommunernes økonomi for 2021.

I aftalen fremlægges en række tiltag og muligheder, som kommunerne kan beslutte at iværksætte, jf. bilag 1.

Fremrykning af investeringer – anlægsloftet sat ud af kraft i 2020

Regeringen vil ekstraordinært i 2020 sætte kommunerne fri af det aftalte anlægsloft mellem regeringen og KL, som for 2020 udgør 19,1 mia. kr. Det betyder, at kommunerne får fri mulighed for at fremrykke investeringer, som alligevel skulle være udført i de kommende år, så beskæftigelse kan understøttes her og nu. Det er af KL anslået, at kommunerne samlet vil kunne fremrykke investeringer for ca. 2,5 mia. kr.

Økonomiudvalget forelægges i anden sag på dette mødes dagsorden sag om 'Fremrykning af vedligehold, genopretning og energiforbedringer på kommunens ejendomme pga. Coronakrisen'. I denne sag foreslås vedligeholdelses-, genopretnings- og energiforbedringsopgaver på kommunens ejendomme for i alt 27,4 mio.kr. fremrykket fra 2021 til 2020, heraf er de 4 mio. kr. driftsudgifter. Derudover fremrykkes opgaver for ca. 50 mio. kr., der var planlagt til opstart senere i 2020 til opstart nu. Tiltagene sker for at understøtte danske virksomheder og arbejdspladser, så beskæftigelsen understøttes her og nu.

Finansiering af anlægsinvesteringer

For at understøtte, at likviditeten ikke er en hindring for igangsætning af anlægsaktiviteter, vil regeringen give kommunerne mulighed for at få dispensation, så den forøgede anlægsaktivitet kan lånefinansieres. Det vurderes, at 6,1 mio. kr. af de fremrykkede 27,4 mio. kr. normalt ville kunne lånefinansieres, da der er tale om energirenoveringer.

Social- og Indenrigsministeriet har mandag den 30. marts åbnet for ansøgninger, hvor det angives, at ansøgninger fra kommuner med en likviditet pr. indbygger under landsgennemsnittet på 7.716 kr., vil blive imødekommet fuldt ud. Furesøs likviditet pr. indbygger udgjorde opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 4. kvartal 2019 268 mio. kr., svarende til ca. 6.500 kr. pr. indbygger (40.966 borgere pr. 1. januar), hvilket betyder, at vi må forvente at kunne få godkendt dispensation til lånefinansiering af den fulde anlægsudgift, som vi fremrykker, svarende til i alt 23,35 mio. kr. af de fremrykkede 27,4 mio. kr. og ikke kun den del der vedrører energirenoveringer.

Økonomiudvalget skal beslutte, om der skal ansøges om dispensation til lånefinansiering til alle de fremrykkede anlægsudgifter, svarende til i alt 23,35 mio. kr. Den samlede låneoptagelse for 2020 vil ske samlet sidst på året som sædvanligt og forelægges politisk.

Regeringen og KL er derudover enige om at etablere låneadgang til vanskeligt stillede kommuner ved at afsætte en generel lånepulje på 500 mio. kr. Denne lånepulje er ikke afhængig af en øget anlægsaktivitet.

Social- og Indenrigsministeriet vil via de kvartalsvise likviditetsindberetninger have de nødvendige oplysninger til fordeling af puljen. Ved ansøgning er det således alene det ansøgte lånebeløb der skal oplyses.

Lånedispositionen kan udelukkende anvendes i 2020 og vil i henhold til praksis blive meddelt med en maksimal løbetid på 10 år og uden mulighed for afdragsfrihed. Der vil være åben for ansøgning om dispensation frem til 1. maj 2020, hvorefter ministeriet vil behandle de indkomne ansøgninger.

Økonomiudvalget skal beslutte, om Furesø Kommune skal ansøge den nye lånepulje ud fra argumentationen om, at kommunens likviditet ligger under landsgennemsnittet.

Mulighed for udskydelse af dækningsafgift

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne har mulighed for at udsætte virksomheders betaling af 2. rate dækningsafgift i 2020 for at medvirke til at afhjælpe likviditetsproblemer hos private virksomheder. KL har udsendt notat om en række forhold, som kommunerne skal være opmærksomme på, jf. bilag 2.

Udsættelse af betaling af dækningsafgiften vil generelt være forbundet med en risiko ift. de kommunale tilgodehavender. Dækningsafgiften for erhvervsjendomme er dog et fortrinsberettiget krav, hvilket betyder, at dækningsafgiften dækkes forud for al anden prioritetsgæld i ejendommen i forbindelse med et salg/en tvangsauktion.

Furesø Kommune opkræver i 2020 i alt 10,4 mio. kr. i dækningsafgift hos i alt 344 ejendomme. Første rate er betalt i januar 2020, og 2. rate forfalder 1. juli. Det vil være 2. rate på ca. 5,2 mio. kr. det er muligt at udsætte betalingen af, svarende til gennemsnitligt ca. 7.600 kr. pr. ejendom.

Udsættelsen kan ske ved generelt at udsætte betalingen for alle dækningsafgiftspligtige virksomheder enten til senere i 2020 eller ved at udsætte betalingen til 2021 fx i to lige store rater sammen med 1. og 2. rate for 2021.

Der vil være merudgifter til KMD, der skal ændre ejendomsskattesystemet, for at udsættelsen generelt kan ske systemmæssigt. Det nærmere beløb kendes ikke, men KMD har oplyst, at de grundet den særlige situation udfører opgaven til kostpris. Den samlede udviklingspris skal fordeles på de af de i alt 37 kommuner, der i 2020 opkræver dækningsafgift, som ønsker at udsætte betalingen af 2. rate i 2020. Pt. har ca. 10 kommuner meddelt KMD, at de ønsker at udsætte betalingen af dækningsafgiften.

Derudover vurderes det ikke, at alle virksomheder, som er dækningsafgiftpligtige i 2020 vil have behov for udsættelsen, jf. bilag 3.

Forvaltningen foreslår derfor en alternativ model, som vil give samme muligheder for erhvervslivet, men hvor udsættelsen målrettes de virksomheder, som vurderer at have konkret behov. I denne løsning kan udgifter til KMD undgås, og ordningen kan holdes indenfor gældende regler. I modellen fastholder kommunen betalingsfristen 1/7-2020 som normalt, men melder ud til de dækningsafgiftspligtige virksomheder, at hvis de har behov for udsættelse eller en afdragsordning på 2. rate af dækningsafgiften, så kan de rette henvendelse til kommunens Team Betaling. I henhold til kommunens debitorpolitik skal sidste rate af en afdragsordning eller udsat betaling være betalt færdig inden første rate i 2021 forfalder i januar, det vil sige senest med udgangen af december 2020. Virksomhederne vil således kunne få udsættelse til udgangen af 2020. Håndteringen af de konkrete henvendelser vurderes at kunne ske indenfor gældende ressourcer.

Der vil ske rentetilskrivning på 0,4 pct. pr. påbegyndt måned fra forfaldsdato 1/7 til betalingsdatoen, med mindre andet besluttet efter lov om ejendomsskat §27, stk. 4.

Fremrykning af betaling til virksomheder

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne fremrykker betalinger for et beløb på op mod 5 mia. kr. for at understøtte, at virksomhederne kommer godt igennem den ekstraordinære situation som følge af COVID-19.

Furesø kommune har allerede fra den 18. marts sikret, at det er muligt at få betalt fakturaerne, så snart de er godkendt, indtil udgangen af maj 2020. Normalt er proceduren, at Furesø Kommune har en betalingsfrist på 30 dage fra korrekt modtaget faktura. Betalingen af fakturaer er således fremrykket for de virksomheder, som ønsker det. Der er kommunikeret omkring denne mulighed via hjemmesiden og gennem erhvervsforeningerne til de lokale leverandører. Muligheden gælder indtil videre indtil udgangen af maj. Derudover behandles nye fakturaer hurtigst muligt og de betales, så snart de er modtaget og godkendt.

Derudover er regeringen, KL og Danske Regioner enige om at give mulighed for, at der til og med 31. oktober 2020 kan dispenseres fra en række bevillingsregler, der har betydning for indkøb i det offentlige. Dispensationerne vil give mulighed for følgende:

- Forudbetale leverancer frem til 1. juli 2020 med en værdi på højst 1 mio. kr.
- Undlade at gøre misligholdelsesbestemmelser (fx krav om betaling af bod for forsinkelse), gældende over for leverandører til kommunerne, hvis misligholdelsen kan henføres til COVID-19.

Forvaltningen anbefaler, at kommunens gældende praksis, hvor leverancer skal godkendes før der kan ske betaling, fastholdes for at sikre den største sikkerhed ift. anvendelsen af de kommunale midler. Den igangsatte fremrykning af betalinger i Furesø vurderes pt. at være tilstrækkelig imødekommende ift. understøttelse af leverandørerne. Kommunen har modtaget relativt få henvendelser med ønske om fremrykning af betalinger. Pr. 30. marts er der fremrykket betalinger for ca. 0,8 mio. kr., hvilket skal ses ift. at kommunen pr. 18. marts havde fakturaer liggende for ca. 44 mio. kr.

Ekstraordinære driftsudgifter som følge af COVID-19-relaterede tiltag

Regeringen undtager COVID-19-relaterede udgifter i 2020 fra udgiftslofterne, og regeringen vil sikre, at de nødvendige ressourcer til at finansiere indsatser i 2020 i forhold til COVID-19 er til

stede. Det er regeringens ønske at sikre, at ekstraordinære udgifter til COVID-19 ikke fortrænger øvrige udgifter til borgernær velfærd.

Der er på nuværende tidspunkt ikke nærmere aftale om, hvordan ovenstående vil blive udmøntet. Regeringen og KL vil være i løbende dialog, og parterne vil drøfte de samlede rammer om kommunernes økonomi i 2020 og 2021 i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger.

Forvaltningen følger udviklingen i udgifterne løbende for at vurdere, hvor der opstår hhv. mer- og mindreudgifter som følge af COVID-19 indsatserne. Konsekvenserne vil blive indarbejdet i BO2 og BO3 med udgangspunkt i situationens udvikling og økonomiaftalen.

Overførselsindkomster 2020

Den stigende ledighed som følge af COVID-19 kan indebære stigende udgifter til indkomstoverførsler. Regeringen og KL foretager en midtvejsvurdering af overførselsudgifterne i 2020 i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2021 for at sikre, at udgiftern ikke fortrænger øvrige driftsudgifter eller reducerer mulighederne for at foretage investeringer.

I Furesø er der allerede tegn på effekten af COVID-19 i Jobcenteret, og skønnet er pt. en merudgift på ca. 20 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

Det kan have en mindre likviditetsmæssig betydning ultimo 2020, hvis der sker en forskydning i betalingen af 2. rate af dækningsafgift for 2020 til 2021. Der vil ikke være likviditetsmæssig betydning, hvis raten udskydes til betaling senere i 2020. Den gennemsnitlige kassebeholdning opgjort efter kassekreditreglen udgør til orientering pr. 25. marts 2020 275,2 mio. kr.

Ved vedtagelsen af Budget 2020 forventedes en kassehenlæggelse på 14 mio. kr. I forbindelse med overførselssagen, der blev behandlet på marts-mødet, blev der overført uforbrugte anlægsmidler fra 2019 til 2020 på samlet 28,6 mio. kr., der skal finansieres af kassebeholdningen. Såfremt de fremrykkede drifts- og anlægsmidler fra 2021 til 2020 lånefinansieres, vil det ikke påvirke likviditet og kassebeholdning i 2020. De fremrykkede anlægs- og driftsopgaver i forhold til bygningsvedligehold vil betyde et tilsvarende mindreforbrug i 2021 budgettet.

Ved budgetvedtagelsen af Budget 2020 blev der budgetlagt med en låneoptagelse på 69,7 mio. kr. i 2020 og 65,2 mio. kr. i 2021. Såfremt det besluttes at fremrykke anlæg, og der besluttes en fuld låneoptagelse til de fremrykkede anlægsudgifter, vil der ske en større låneoptagelse i 2020 på i alt ca. 23,35 mio. kr.. Den samlede låneoptagelse vil ske samlet sidst på året som sædvanligt og forelægges politisk.

Borgerinddragelse

Der sker ikke borgerinddragelse i beslutningen, men kommunens leverandører og virksomheder orienteres via hjemmeside m.v. om beslutningerne

Lovgrundlag

Budget 2020.

Lov om kommunal ejendomsskat

Det videre forløb

Økonomiudvalget indstiller til byrådet, som træffer endelig beslutning på ekstraordinært byrådsmøde den 3. april 2020.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at økonomiudvalget beslutter og overfor byrådet indstiller:

- at bemyndige forvaltningen til at søge om lånefinansiering til de fremrykkede anlægsinvesteringer for i alt 23,35 mio. kr. fra 2021 til 2020.
- at bemyndige forvaltningen til at søge den særlige lånepulje på 500 mio. kr. ud fra argumentet om, at kommunens likviditet ligger under landsgennemsnittet.
- at bemyndige forvaltningen til at lade kommunens dækningsafgiftspligtige virksomheder få udsættelse eller indgå afdragsordning for 2. rate af dækningsafgiften i 2020 på baggrund af konkrete henvendelser fra virksomhederne, men således at 2. rate skal være betalt inden udgangen af 2020.
- at godkende at der ikke sker rentetilskrivning fra forfaldsdato til betalingsdato ved udsættelse eller afdragsordninger af 2. rate af dækningsafgiften.
- at godkende, at der ikke iværksættes forudbetaling af leverancer, men at den eksisterende praksis fastholdes, således at der frem til udgangen af maj sker betaling af fakturaer hurtigst muligt, når leverancen er modtaget og godkendt.
- at godkende, at gældende misligholdelsesbestemmelser bortfalder overfor leverandører til kommunen, såfremt de kan dokumentere, at misligholdelsen skyldes COVID-19.

Beslutning i Økonomiudvalget den 03-04-2020

Økonomiudvalget indstiller til byrådet

- at bemyndige forvaltningen til at søge om dispensation til lånefinansiering af de fremrykkede anlægsinvesteringer for i alt 23,35 mio. kr. fra 2021 til 2020
- at bemyndige forvaltningen til at søge den særlige lånepulje på 500 mio. kr. ud fra argumentet om, at kommunens likviditet ligger under landsgennemsnittet
- at der ikke på nærende tidspunkt er taget stilling til om, hvorvidt Furesø vil anvende muligheden for lånefinansiering, men at dette blive afgjort politisk ultimo 2020 på baggrund af en samlet fremstilling af forvaltningen
- at bemyndige forvaltningen til at lade kommunens dækningsafgiftspligtige virksomheder få udsættelse eller indgå afdragsordning for 2. rate af dækningsafgiften i 2020 på baggrund af konkrete henvendelser fra virksomhederne, men således at 2. rate skal være betalt inden udgangen af 2020
- at godkende, at der ikke sker rentetilskrivning fra forfaldsdato til betalingsdato ved udsættelse eller afdragsordninger af 2. rate af dækningsafgiften
- at godkende, at der ikke iværksættes forudbetaling af leverancer, men at den eksisterende praksis fastholdes, således at der frem til udgangen af maj sker betaling af fakturaer hurtigst muligt, når leverancen er modtaget og godkendt
- at godkende, at gældende misligholdelsesbestemmelser bortfalder overfor leverandører til kommunen, såfremt de kan dokumentere, at misligholdelsen skyldes COVID-19.

Beslutning i Byrådet den 03-04-2020

Godkendt.

Økonomiudvalget 03-04-2020

- Pkt. 2 tilrettes så: at bemyndige forvaltningen til at søge den særlige lånepulje på 500 mio. kr. ud fra argumentet om understøttelse af kommunens finansielle strategi. I ansøgningen angives, at kommunens likviditet ligger under landsgennemsnittet.

Bilag:

1 - 2251378	Åben	Bilag 1 - Aftaletekst - Tiltag vedr. kommunernes økonomi i lyset af COVID-19.pdf	(33796/20)	(H)
2 - 2251379	Åben	Bilag 2 - KLs udmelding ift. mulige håndtag ifm. at udskyde opkrævet dækningsafgift i 2020.pdf	(33797/20)	(H)